

Funktiepuntnalyse stelt wèl eisen

**Ing. Paul Hurenkamp,
en Ing. Jef Bergsma**

**Automatiseringsgids,
maart 2004**

Auteur Paul Hurenkamp en Jef Bergsma
Datum 19-03-2004
Naam Funktiepuntnalyse stelt wèl eisen

In een recent artikel van Drs. Jolijn Onvlee en Drs. Adri W.F. Timp in AG #6 wordt aangegeven dat functiepuntanalyse (FPA) een groeiende belangstelling kent bij meetprogramma's. Een goed teken voor de ICT branche. Immers met FPA kan de omvang van een softwareproduct eenduidig worden bepaald, uitgedrukt in de eenheid functiepunten.

Vanuit het perspectief van benchmarking (achteraf vergelijken) werkt deze methode uitstekend.

Bij een benchmark is alle informatie over het informatiesysteem bekend en kan alles geteld worden. Het informatiesysteem is immers gerealiseerd en alle gebruikers eisen en wensen zijn bekend en verwerkt.

FPA is echter niet opgezet om benchmarking mogelijk te maken. Het doel van FPA is het vaststellen van de omvang van een informatiesysteem. Los van de functiepuntanalyse kunnen met behulp van het aantal functiepunten bijvoorbeeld ook een kostenschatting, een benchmark of andere afgeleide gegevens worden bepaald.

In het genoemde artikel wordt aangegeven dat met name profijt te behalen valt wanneer een functiepuntanalyse wordt toegepast bij een RFP (request for proposal). Hiermee wordt beoogd vergelijkbare aanbiedingen te verkrijgen met inzicht in de manier waarop de aanbieder het gewenste informatiesysteem heeft ingeschat.

1 Beschikbaarheid van eisen en wensen

Deze benadering gaat echter voorbij aan een belangrijk praktisch aspect. Om een functiepuntanalyse goed uit te kunnen voeren zijn de gebruikerseisen nodig. De FPA methodiek benadrukt immers dat ze de invalshoek van de gebruiker hanteert. In de praktijk blijken deze gebruikerseisen juist moeilijk vooraf boven water te krijgen.

Verschillende ontwikkelmethoden gaan er zelfs vanuit dat de gebruikerseisen tijdens het realisatietraject worden gedefinieerd. Relatief kleine extra's kunnen dan voor een toename in functiepunten zorgen. Onder dergelijke omstandigheden wordt het bepalen van de omvang van een informatiesysteem vooraf nagenoeg onmogelijk.

Het feit dat FPA uitgaat van gebruikerseisen maakt de methode toegankelijk. Maar toegankelijkheid betekent niet automatisch dat het ook gemakkelijk op een goede manier toe te passen is. (De relatief eenvoudige telrichtlijnen zijn in de praktijk niet voldoende om de toepassing gemakkelijk te maken. Dit blijkt wel uit het feit dat het behalen van de status CFPA geen vanzelfsprekendheid is na het volgen van een intensieve opleiding. Verder blijkt regelmatig dat verschillende gecertificeerde tellers, uiteenlopende telresultaten verkrijgen van hetzelfde informatiesysteem. Voor een deel zit dat in de interpretatie van de telrichtlijnen op de moderne technologieën van systeemontwikkeling. Voor een deel echter ook in de onvolledigheid en het weinig concreet zijn van de gebruikerseisen

Verplichten van functiepuntellingen, zoals nu in sommige landen gebeurt bij overheidscontracten, kan helpen vooraf goed na te denken over wat men als klant wel en niet wil. Zelfs bij de eenvoudigste vorm van FPA, de indicatieve telling, is al een duidelijk beeld van het gewenste informatiesysteem nodig. Deze telling is namelijk volledig gebaseerd op het datamodel.

De gedetailleerde telling geeft een nauwkeurig en betrouwbare meting van de omvang van het informatiesysteem. Deze telling hanteert naast het datamodel en de (soort) functies ook nog het aantal data-elementen die per functie / tabel worden gebruikt. Hierbij moet de gebruiker dus een gedetailleerd beeld hebben van de gewenste functionaliteit in het informatiesysteem

2 Conclusie

Functiepunten zijn een uitstekend middel om de omvang van informatiesystemen te bepalen. Het streven naar een toepassing vooraf helpt in een vroeg stadium inzicht te verkrijgen welke eisen en wensen men heeft bij een nieuw informatiesysteem. Wanneer dit inzicht nog ontbreekt is een functiepunt analyse nagenoeg onmogelijk. Wanneer veel interpretatie nodig is op de gebruikerseisen en -wensen ontstaat een berekende omvang van een informatiesysteem die mogelijk niet voldoet aan de verwachtingen van de gebruiker.

Het toepassen van de functiepuntanalyse blijkt dus niet eenvoudig en stelt hoge eisen aan de betrouwbaarheid van de gebruikerseisen en -wensen. Aanvullingen en wijzigingen in de eisen en wensen, iets wat dagelijks voorkomt bij een iteratieve ontwikkelmethode, kunnen grote gevolgen hebben voor het aantal functiepunten en daaruitvolgend de tijd en kosten die hierop gebaseerd zijn. Iteratieve realisatie trajecten lenen zich dus niet of nauwelijks voor het vooraf toepassen van functiepuntanalyse. Het achteraf benchmarken hiervan blijft natuurlijk wel mogelijk.

Ing. Paul Hurenkamp (CFPA)
Ing. Jef Bergsma (CFPA)

KZA
Improvement in ICT

KZA bv
Tolweg 12
3741 LK Baarn
Postbus 249
3740 AE Baarn
Tel. (35) 543 10 00
Fax. (35) 543 38 33
www.kza.nl
info@kza.nl